

Občni zbor 2016

Zveza društev Slavistično društvo Slovenije
Aškerčeva 2
1000 Ljubljana

Spoštovani člani Slavističnega društva Slovenije in pokrajinskih slavističnih društev!
Vljudno ste vabljeni na redni Občni zbor Zveze društev Slavistično društvo Slovenije, ki bo v **petek, 23. septembra 2016, ob 11.30** v predavalnici 34 (pritličje) **na Filozofski fakulteti, Aškerčeva 2 v Ljubljani.**

OZ ZSDSDS 2016

Okvirni dnevni red:

1. Imenovanje predsednika, članov predsedstva, zapisnikarja in dveh overovateljev zapisnika občnega zbora, volilne in verifikacijske komisije;
2. Poročilo verifikacijske komisije, [predlogi za novi častni članici ter za priznanja za študentske dosežke](#));
3. Poročilo o delu SdS v zadnjih dveh letih (A. Žele);
4. Poročilo blagajnika o finančnem poslovanju SdS;
5. Poročilo nadzornega odbora;
6. Volitve o podaljšanju mandata dosedanjemu vodstvu, poziv članom, da v naslednjih dveh letih razmislijo o novem vodstvu (o novem predsedniku SdS in članih IO (tajniku, blagajniku)) in predloge pošiljajo na UO ZSDSDS;
7. Razno.

Računamo na vašo polnoštevilno udeležbo!

V Ljubljani, 29. avgusta 2016

Red. prof. dr. Andreja Žele,
predsednica Zveze društev Slavistično društvo Slovenije

Mojca Nidorfer Šiškovič, vodja sekcije Znanost mladini

Poročilo o delu sekcije v letih 2015 in 2016

V letu 2015/16 je bilo delo sekcije osredotočeno na izvedbo tekmovanja, organizirali in uspešno izvedli smo četrto tekmovanje Slovenščina ima dolg jezik, Književnost na filmu 4. Učitelje smo o tekmovanju in izobraževanjih obvestili ob objavi razpisa tekmovanja Slovenščina ima dolg jezik, Književnost na filmu 4, preko Slavističnega društva Slovenije in e-poštne liste SlovLit (v bazi je okoli 2000 e-naslovov slovenistov, slavistov, humanistov).

V septembra in oktobru 2015 smo imeli izvedli tri usposabljanja za učitelje mentorje in somentorje tekmovanja: prvo, začetno, je bilo 19. septembra 2015 in drugo, nadaljevalno 15. oktobra 2015, prvič pa je bilo v sodelovanju s Slavističnim društvom Maribor 20. oktobra organizirano še usposabljanje v Mariboru.

Začetno izobraževanje je bilo osredotočeno na tematiko tekmovanja, da bi še zvišali raven tekmovalnih izdelkov, ki jih pripravijo v srednjih in osnovnih šolah. S predavanji in delavnicami so nastopili vodja tekmovanja dr. Mojca Nidorfer Šiškovič (Tekmovanje Književnost na filmu 4), red. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič (Literarna oseba), mag. Nataša Konc Lorenzutti (Plasti govornje besede), Miha Hočevar (Analiza filmov na tekmovanju) in Matevž Luzar (Priprava filmskega scenarija), zaključil smo ga z okroglo mizo Triletne izkušnje s tekmovanjem Slovenščina ima dolg jezik, Književnost na filmu, na kateri so sodelovali predavatelji in izkušeni učitelji mentorji.

Celodnevna usposabljanja 19. septembra, se je udeležilo 21 učiteljev s cele Slovenije. Približno polovica učiteljev, ki so se udeležili usposabljanja, je že sodelovala na prvih treh tekmovanjih, zato so predavatelji temu ustrezno prilagodili vsebino predavanj. Predavanja so bila praktično naravnana, prav tako je bila zelo živahna tudi razprava ob zaključku predavanj. Na koncu vseh usposabljanj smo se z udeleženci pogovorili o vsebinah seminarja. Potrdili so, da so bile vsebine predavanj zelo koristne. Pokazalo se je, da jim znanje s področja filmskega jezika najbolj primanjkuje in da si želijo pridobiti še več poglobljenega znanja.

Nadaljevalno usposabljanje je bilo poldnevno, izvedeno 14. oktobra 2015, ki se ga je udeležilo 13 učiteljev, prav tako iz cele Slovenije (seznam je v prilogi), izvedeni pa sta bili dve delavnici po dve šolski uri: Miha Hočevar (Osnove filmske produkcije) in Matevž Luzar (Priprava filmskega scenarija).

Tretjega, prav tako poldnevnega, štiriurnega usposabljanja, izvedenega 20. oktobra 2015, se je udeležilo 8 učiteljev, predvsem iz Maribora in Celja, izvedeni pa sta bili predavanja z delavnicama po dve šolski uri, namenjeni usposabljanju učiteljev, ki šele začinjajo s kompleksno izvedbo filmskega projekta na šoli: Dr. Mojca Nidorfer Šiškovič (Tekmovanje Slovenščina ima dolg jezik, Književnost na filmu – kako izpeljati projekt na šoli) in Miha Hočevar (Osnove filmske produkcije).

Na vseh usposabljanjih so učitelji veliko spraševali, tudi na podlagi lastnih izkušenj s pripravo filmov v preteklih letih. Učenci in dijaki, ki bodo v okviru tekmovalnih skupin pripravili kratke filme po literarnih predlogah, so po njihovih pripovedovanjih nad tekmovanjem navdušeni, filme zelo radi pripravljajo v skupinah ter so tehnično precej dobro podkovani. Učitelji, ki večinoma orjejo ledino na področju uvajanja filmske vzgoje in poučevanja osnov filmskega jezika ter usvajanja žanra filmskega scenarija v šolsko delo z mentorstvom pri pripravi kratkih filmov za tekmovanje, pa so izrazili potrebo po več izobraževanj s področja filmskega jezika, tako gledanja kot tudi produkcije. Zato je zelo smiselno z usposabljanji nadaljevati in jih še okrepiti, prav tako pa tudi spodbujati to dejavnost.

Četrto tekmovanje Književnost na filmu je bilo po velikosti največje doslej, saj se je vanj vključilo kar 450 tekmovalcev s svojimi mentorji iz osnovnih in srednjih šol, šolske tekmovalne skupine so pripravile kar 89 kratkih filmov.

410 tekmovalcev je doseglo kriterije za bronasta priznanja (tekmovalci prijavnico pošljejo skupaj z že pripravljenim tekmovalnim izdelkom) in 175 tekmovalcem smo podelili srebrna priznanja. Najboljšim tekmovalcem v petih tekmovalnih kategorijah smo podelili priznanja za doseženo 1. mesto v kategoriji, zlata priznanja in priznanja za posebne dosežke. Njihove filme smo objavili tudi na spletni strani tekmovanja, skupaj z ocenami, ki jih je pripravila ocenjevalna komisija na državni ravni.

Slovenskih avtorjev, ki so navdihnili tekmovalce, je bilo skupaj 36, največkrat me njimi znova France Prešeren, ter Ivan Cankar, Janko Kersnik in Anton Aškerc. Filme so posneli tudi po ljudskih pesmih ter delih nekaterih sodobnejših avtorjev: V. Möderndorferja, T. Pavčka, B. Magajna, A. Blatnika. Med tujimi avtorji, ki jih je bilo letos prvič več, kar 48, pa se več kot enkrat pojavijo znova Shakespeare, potem pa še Cervantes, Baccaccio in brata Grimm.

Tekmovanje Slovenščina ima dolg jezik, ki ga od začetka v letu 2011 pripravlja strokovna komisija, sestavljena iz slovenistov ter uveljavljenih filmskih in književnih ustvarjalcev v sestavi Miha Hočevar, Klavdija Kranjc Jensterle, Andrej Rozman Roza, Senija Smajlagić, Sonja Žežlina in vodja dr. Mojca Nidorfer Šiškovič, se je dobro uveljavilo tako med učitelji kot tudi učenci in dijaki. Sodelujoči učitelji mentorji si lahko pridobijo ustrezna potrdila za sodelovanje na tekmovanju in udeležbo na izobraževanjih, ki jim omogočajo formalna napredovanja, hkrati pa tudi strokovni razvoj na področju, ki je še kako aktualno v času digitalne dobe in videovsebin.

Ljubljana, 10. 9. 2016

Novi častni članci Slavističnega društva Slovenije

Upravni odbor Slavističnega društva Slovenije je na redni seji 23. junija 2016 sklenil predlagati Občnemu zboru, naj bosta na Slovenskem slavističnem kongresu v Ljubljani 23. septembra 2016 za novi častni članci imenovani Jasna Čebtron in red. prof. dr. Boža Krakar Vogel.

JASNA ČEBTRON

Diplomirana slovenistka in italijanistka iz Kopra je bila dolgoletna profesorica slovenščine na Gimnaziji Koper. Posvečala se je sodobni liriki, filmski vzgoji, pesništvu za otroke in slovenski istrski književnosti.

V obdobju 1995–2001 je bila predsednica Slavističnega društva Koper, od leta 1993 vodi literarne večere v koprski knjigarni Libris, od leta 2011 pa v foajeju Gledališča Koper mesečne *Pogovore o branju* z istrskimi, tržaškimi in osrednjeslovenskimi književniki. Z analitičnimi prispevki o literaturi redno nastopa na *Primorskih slovenističnih dnevih*.

Souredila je zbornik *Cesarsko-kraljevo možko učiteljišče v Kopru (1875–1909)*, zbirko esejev Vlada Šava Vrelec in dvojezično zgibanko *Koper v pogledu Fulvia Tomizze*. Je avtorica spremne besede italijanskega prevoda *Šavrink* Marjana Tomšiča, pesniške zbirke *Ud kapca du murja* Alferije Bržan in zbirke pesmi Marije Grbec *Bleste se kristali*. Objavila je več člankov, za *Istarsko enciklopedijo* je napisala več gesel o istrskih slovenskih avtorjih in o slovenski književnosti.

Ob dolgoletnem uspešnem pedagoškem delu je svoje pretanjeno poznavanje slovenske in tuje književnosti vtakala v številne literarne večere, predstavitve in širše projekte ter tako bistveno pripomogla k poznavanju, razumevanju in sprejemanju sodobne literature v prostoru slovenske Istre in na Tržaškem.

V nenehni skrbi za razvijanje bralne kulture je širši publiki elegantno in učinkovito približala številne slovenske besedne ustvarjalce in njihova temeljna dela. Posebno skrb posveča pretoku, stikom in prepletanjem med književnostmi v večkulturnem prostoru Istre. Posebej se je posvetila recepciji opusov istrskih avtorjev, kot avtorica literarnega itinerarija o Kopru pa je urbani kulturi mesta postavila svojevrsten spomenik.

Ko je gostila uveljavljena pesniška in pisateljska imena, je vzpostavila kontinuirano in kakovostno kulturno ponudbo, ki je brez njene ljubezni do pisane besede in svetovljanskega navdiha ta konec Slovenije ne bi premogel.

*Nada Đukić, predsednica Slavističnega društva Koper, in Irena Urbič,
Kulturni klub*

Boža Krakar Vogel

Red. prof. dr. Boža Krakar Vogel je že štiri desetletja osrednja osebnost slovenistične didaktike in dejavna sooblikovalka mednarodnega literarnodidaktičnega prostora. Ves ta čas pušča globoko sled v širši slovenistični stroki, z angažiranim strokovnim in javnim delovanjem pa vidno zaznamuje tudi celotno slovensko družbo.

Z akademskega vidika je dr. Boža Krakar Vogel predvsem utemeljiteljica slovenske didaktike književnosti kot suverene znanstvene discipline in še danes njena gonilna sila. Razvoja svojega strokovnega področja, ki je bilo dotlej pogosto odrinjeno ob rob in nemalokrat gledano nekoliko zviška, se je lotila sistematično in temeljito. Na teoretični ravni je strukturirala in definirala kompleks temeljnih vprašanj, pojmov in poimenovanj, med katere sodijo didaktična struktura pouka književnosti, ki jo pojmuje kot hierarhično in soodvisno prepletenost ciljev, vsebin in metod, ter njegovi osrednji dejavniki. Oblikovanja temeljnih pojmov se je lotila izrazito multidisciplinarno in se pri tem dosledno izogibala enostranskim ekskluzivizmom. Z literarnovedne strani se je tako oprla na teorijo celostne interpretacije, bralnega odziva, literarne recepcije, duhovnozgodovinsko metodo in sistemsko teorijo. S pedagoško-psihološkega vidika pa je svoja pojmovanja oprla na psihologijo branja, izkustvenega učenja, konstruktivizma in transformacijskega učenja, teorijo kompetence ter metodologijo kvalitativnega pedagoškega raziskovanja.

Z znanstveno prepričljivostjo, delovno vnemo in tudi z zapisanostjo optimizmu, strpnosti in visokim etičnim načelom je kljub vsem težavam uveljavila didaktiko književnosti kot resno akademsko disciplino. In prav Boža Krakar Vogel ima največ zaslug, da je bila leta 1999 na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani v okviru tedanjega Oddelka za slovanske jezike in književnosti ustanovljena Katedra za didaktiko slovenskega jezika in književnosti, kar je pomenilo bistveno popolnitev slovenističnega študija.

Svoja spoznanja je predstavljala in z njimi »mehčala« akademski svet skozi vrsto člankov vse do temeljnega dela *Poglavja iz didaktike književnosti* (2003), ki mu je do danes sledilo še nekaj prelomnih del. Naj omenimo le *Od spisa do eseja* (2006) in za zdaj zadnje obsežnejše delo *Sistemska didaktika književnosti v teoriji in praksi* (2013), kjer recepcijski pristop k pouku književnosti nadgradi z opazovanjem besedila v literarnem in širšem družbeno-kulturnem in duhovnozgodovinskem razvojnem kontekstu ter z razumevanjem literature kot pomembnega družbenega (pod)sistema z možnostjo ohranjanja in (pre)oblikovanja družbenih odnosov. Njena spoznanja so pod njenim mentorstvom (re)interpretirali, razširjali,

poglabljali in postavljali v nove perspektive njeni študenti v številnih diplomah in magisterijih, pa tudi v 12 doktorskih disertacijah.

Boža Krakar Vogel je enako močno kot akademski in znanstveni prostor sooblikovala pedagoško prakso na vseh ravneh – od primarne do terciarne – in v vseh segmentih. Najprej seveda z metodo šolske interpretacije, ki se je v zadnjih desetletjih uveljavila kot osrednja metoda dela s književnim besedilom v slovenskih šolah, saj dijakom omogoča, da se s pomočjo osnovne literarne teorije, vsaj okvirnega poznavanja kulturne in duhovne zgodovine ter preiščljenega didaktičnega instrumentarija razvijejo v kompetentne bralce. Kot soavtorica je sodelovala pri oblikovanju učnih načrtov, zasnovala je številne učbenike in opravila ključno delo pri snovanju eksterne mature iz slovenščine. A vsaj tako pomemben kot skrb za posodabljanje temeljnih učnih dokumentov in knjig se ji je ves čas zdel neposreden stik z učitelji na seminarjih in delavnicah, ki jih skoraj ni mogoče prešteti. Predstavljala jim je svoje poglede in sprejemala njihove odzive, predvsem pa jim je vedno znova vlivala zavest, da so oni tisti, ki lahko učencem pokažejo pot do tega, zaradi česar je književnost sploh pomembno poučevati.

Delo Bože Krakar Vogel doslej seveda ni ostalo spregledano. Že leta 2003 ji je Slovensko društvo za visokošolsko didaktiko podelilo Sokratovo priznanje SOVA za *»posebej zavzeto in odlično pedagoško delo v visokem šolstvu, uvajanje, proučevanje in širjenje novih in uspešnih učnih metod in pristopov ter za druge dosežke, ki spodbujajo aktivnost študentov, zvišujejo kakovost študijskih rezultatov, pospešujejo razvoj slovenske visokošolske didaktike in prispevajo k njenemu ugledu doma in v tujini«*. Leta 2006 ji je priznanje za najvišje dosežke v znanstvenem delu v vzgoji in izobraževanju podelila Republika Slovenija, ker se je, kot piše v utemeljitvi, *»šele z njenim raziskovanjem in znanstvenimi objavami stanje v didaktiki književnosti približalo razvojnim dosežkom, ki so primerljivi s tistimi v svetu«*. Nekaj let za državo je svojo veliko nagrado dr. Boži Krakar Vogel podelila še njena matična ustanova, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, na kateri je bila od leta 1986 asistentka za didaktiko književnosti, po doktoratu leta 1993 pa se je leta 1994 najprej habilitirala za docentko, leta 1999 za izredno in leta 2004 za redno profesorico didaktike književnosti.

Vendar Boža Krakar Vogel svoje ustvarjalne energije ni vlagala le v vse te segmente – bila je in je še tudi ena izmed tistih slovenistov, ki so razumeli svojo znanstveno odličnost in strokovno izjemnost kot veliko zavezanost slovenskemu jeziku in književnosti, svojim kolegom in družbi, v kateri živijo. Zato ni nikdar odklonila sodelovanja v javnih razpravah, ki se jim je večina raje izognila, pri čemer se je morala nemalokrat v imenu celotne stroke soočiti s pouku slovenščine ali kar slovenščini nenaklonjenimi sogovorci. Razprav se je lotevala z vso odgovornostjo, a hkrati s spoštovanjem do drugačnih stališč, ki jih je skušala upoštevati; če se z njimi

ni strinjala, pa je njihove zagovornike vedno prepričevala z argumenti znanja, ne z argumenti avtoritete in moči.

Prav zaradi zavezanosti stroki in kolegom je sodelovala v številnih slovenskih in mednarodnih združenjih, predsedovala mednarodnim simpozijem ter prevzela mnoge druge odgovorne naloge. Ena takih je zagotovo tudi predsedovanje Slavističnemu društvu Slovenije, ki ga je v letih 2010–2014 uspešno vodila skozi turbulentno obdobje gospodarske negotovosti in krize moralnih vrednot. Ni se vdala splošnemu malodušju, temveč je sebi in nam pogumno zastavila vprašanje, kako vidimo poslanstvo svojega društva in kako mu moremo v družbi ponovno zagotoviti mesto, ki mu gre. Sama ni ostala le pri vprašanju, ampak je začela kot vodja Sekcije za didaktiko, ki jo je prevzela po izteku predsedniškega mandata, nanj intenzivno iskati odgovore.

Znanstvenoraziskovalno, pedagoško in širše družbeno delovanje Bože Krakar Vogel več kot utemeljuje častno članstvo Slavističnega društva Slovenije.

Doc. dr. Jerca Vogel

Priznanja Slavističnega društva Slovenije najboljšim podiplomskim študentom

Maja Šebjanič Oražem

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

Maja Šebjanič Oražem si je v disertaciji *Vloga obdobja pripravništva pri pridobivanju kompetenc za poučevanje slovenščine* zastavila dve nalogi: izdelati taksonomijo predmetnospecifičnih kompetenc za učitelja slovenščine in z empirično raziskavo ugotoviti, kako se te razvijajo med pripravništvom. Nobeno od teh dveh vprašanj doslej še ni bilo raziskano. Pregled sistemskih aktov in strokovne literature namreč pokaže, da ti »usmeritev za posamezne predmete ali predmetna področja ne predlagajo«, da torej niso usmerjeni v razvoj predmetno specifičnih učiteljskih kompetenc.

Te so le ena od štirih vrst profesionalnih kompetenc učitelja slovenščine, ki jih avtorica po strokovni literaturi deli na: strokovno (literarno strokovno in jezikoslovno, splošno pedagoško, specialno didaktično usposobljenost/kompetenco za poučevanje jezika in književnosti ter usposobljenost/kompetenco za razvijanje ključnih zmožnosti učencev. Maja

Šebjanič Oražem definira in razlaga sestavine vseh naštetih profesionalnih kompetenc ter jih nazorno razvrsti v tabelarični prikaz. Posebej velja v njem omeniti celostni prikaz predmetnospecifičnih kompetenc oz. potrebnih strokovnih in specialnodidaktičnih znanj za poučevanje slovenščine, s katerimi bi moral biti opremljen učitelj materinščine oz. jih stopenjsko pridobivati med univerzitetnim izobraževanjem, pripravništvom in kasneje v oblikah stalnega strokovnega usposabljanja. Ta celostni prikaz je pregledna sinteza in nadgradnja dosedanjih razpršenih zapisov ter uporabno izhodišče za vse, ki se ukvarjajo z izobraževanjem učiteljev, prav tako pa tudi za raznovrstne (samo)evalvacije.

Katere od prikazanih kompetenc bolj, katere pa manj imajo možnost razvijati pripravniki slovenisti ob podpori mentorjev in šolskega okolja, je doktorandka raziskala v posebni empirični raziskavi med 72 pripravniki in 60 mentorji na osnovnih in srednjih šolah v letu 2015. Za oboje je izdelala poseben vprašalnik. Od tod rezultirajo avtoričine številne izvirne ugotovitve, ki dajejo dober vpogled v sedanjo prakso in so uporabne za nadaljnje izobraževanje študentov, pripravnikov in delujočih učiteljev, npr.:

- da so pripravniki pozornost so bolj posvečali nižjim, ne višjim ravnem dejavnost učencev – pri književnem pouku npr. premalo samostojnemu delu učencev z besedilom, samostojni sintezi in vrednotenju. Pri jezikovnem pouku so prav tako premalo posvečali razmisleku o vrednosti jezikovnih sredstev in samostojnemu vrednotenju.
- Pri razvijanju sporazumevalne zmožnosti so bili pripravniki le v dobri tretjini pozorni na povezovanje jezikovnega in književnega pouka ali opozorila na ustrezno rabo jezika zunaj pouka slovenščine, kulturno zavest le v 20 odstotkih spodbujajo s priporočili za osebno knjižnico. V okviru razvijanja socialnih zmožnosti najbolj spodbujajo razumevanje drugih in drugačnih, najmanj pa nacionalno zavest.
- Mentorji pa pravijo, da so pripravniki dobro pripravljene na področju strokovnih in specialnodidaktičnih kompetenc, slabše pa na področju čezpredmetnih, splošnih pedagoških kompetenc in v praksi, kjer potrebujejo njihove nasvete.

Avtorica je mnenja, da sta potrebna program pripravništva s poudarkom na razvijanju predmetno specifičnih kompetenc in enovit priročnik za razvijanje učiteljevih kompetenc za poučevanje slovenščine. Na koncu zato predlaga vzorec za obe gradivi.

Menim, da je disertacija Maje Šebjanič Oražem izvirno znanstveno delo, ki učinkovito odgovarja na izhodiščna raziskovalna vprašanja, nudi vpogled v aktualno prakso in smernice za nadaljnje ravnanje in hkrati vsebuje tudi presežke. Za najpomembnejšega lahko označimo celosten katalog profesionalnih kompetenc učiteljev, ki bi moral postati vademekum za vse, ki se ukvarjamo s (samo)izobraževanjem in raziskovanjem dela učiteljev slovenščine na vseh stopnjah.

Maja Šebjanič Oražem je zato upravičena do priznanja Slavističnega društva Slovenije za odlično doktorsko delo.

Red. prof. dr. Boža Krakar Vogel

Dejan Pukšič

Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru

Kandidat Dejan Pukšič (rojen 5. 11. 1980) je leta 2010 na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru zaključil univerzitetni enopredmetni študijski program Slovenski jezik s književnostjo in se v študijskem letu 2010/2011 vpisal na tretjestopenjski študijski program Slovenistične študije, smer Slovenski jezik – Sinhronija. Rezultate raziskovalnega dela je objavil v dveh izvirnih znanstvenih člankih in v dveh prispevkih na znanstvenih konferencah v tujini. 30. 9. 2015 je uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo z naslovom *Učenje slovenščine kot tujega jezika ob podpori mobilnih naprav s tipnim uporabniškim vmesnikom* pod mentorstvom dr. Melite Zemljak Jontes in somentorstvom dr. Marjana Krašne. Kot podiplomski študent je aktivno sodeloval pri organizaciji več znanstvenih konferenc v (so)organizaciji Slavističnega društva Maribor.

Doktorska disertacija Dejana Pukšiča je izvirno znanstveno delo v obsegu 242 strani, besedilo je členjeno na osem poglavij, ki združujejo tako teoretični kot empirični del. Z disertacijo so podane smernice za načrtovanje mobilnih učnih gradiv, v primeru učenja slovenščine kot tujega jezika na osnovni stopnji pa je tudi verificirana njihova didaktična vrednost. Naloga prinaša spoznanja o sodobnih pristopih k približevanju učenja slovenščine mladi generaciji, ki obvlada informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, in ji omogoča, da s pomočjo mobilne tehnologije premaga prve zapreke pri učenju jezika.

Doktorska disertacija prinaša dragocen pregled izoblikovanja mobilnega učenja od začetnih idej do dobro izdelanih tehnik in metodologij. Dejan Pukšič je pripravljaval mobilna učna gradiva in načrtoval njihovo uporabo v praksi kot mobilno učenje več let. S tem delom je olajšal delo drugim razvijalcem mobilnih učnih gradiv, vsebinsko pa je delo pripravljeno na morebitne izboljšave in zastavitev novih ciljev z uporabo že obstoječega ali novega gradiva za različne ravni obvladovanja tujega (v konkretnem primeru slovenskega) jezika.

Metodološko temelji raziskava obvladovanja usvojenega znanja slovenskega jezika kot tujega jezika na široko zasnovanem pregledu dosedanjih raziskav uporabe mobilnih aplikacij v poučevanju ter na jezikoslovno podprtem programu izvajanja poučevanja jezika (slovenščine) kot tujega jezika po programu *SEJO* in po programih jezikovnih tečajev

EILC, konkretizirana pa je bila na učbeniškem gradivu *A, B, C ... 1, 2, 3, gremo* (2006) s štirimi ponavljalnimi lekcijami ter z razdelkom za utrjevanje in preizkus pridobljenega znanja. Raziskava je bila izvedena v dveh zaporednih fazah, realiziranih v dveh zaporednih izvedbah tečaja EILC (v septembru 2013 s kontrolno skupino, v januarju 2014 z eksperimentalno skupino).

Empirična raziskava je potrdila domneve in vnesla nekatera nova spoznanja. Študentje eksperimentalne skupine so m-učenje z aplikacijo BlaBla™ označili za učinkovito in dosegali boljše rezultate pri merjenih nalogah. M-učenje se v okviru zastavljenih ciljev v doktorski disertaciji potrjuje kot perspektivna oblika poučevanja/učenja tujih jezikov, tudi slovenščine. Njena ključna prednost je, da lahko način učenja ter vsebine prilagajamo in spreminjamo v učenje ravno ob pravem času in učenje na zahtevo, torej kjer koli in kadar koli. Vsekakor je doktorska disertacija Dejana Pukšiča izjemno delo, ki napoveduje smeje spremembe tudi v poučevanju in učenju slovenskega jezika (vsaj) kot tujega jezika.

Izr. prof. dr. Melita Zemljak Jontes in red. prof. dr. Marjan Krašna

Breda Marušič

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani

Breda Marušič v svoji disertaciji *Dramatizacija sodobnega slovenskega romana*, ki je nastala pod mentorstvom izr. prof. dr. Mateje Pezdirc Bartol in somentorstvom red. prof. dr. Alojzije Zupan Sosič in bila z zagovorom uspešno zaključena decembra 2015, raziskuje dramatizacije v smislu transformacije nedramskega besedila v dramsko obliko. Disertacija obsega 362 strani in je vsebinsko smiselno razdeljena v tri dele. Avtorica pojem dramatizacija opredeli v odnosu do sorodnih izrazov, kot so adaptacija, priredba, ugledališčenje kot tudi skozi zgodovinsko perspektivo pojavljanja dramatizacij v slovenskih gledališčih in znotraj- ter zunajliterarnih razlogih zanje. Sledi analiza dvanajstih sodobnih slovenskih romanov, ki so bili uprizorjeni v slovenskih gledališčih med letoma 1971 in 2010. Avtoričine analize prepričljivo prikažejo različne oblike transformacij naratoloških elementov v uprizoritveni tekst in zatem v konkretno uprizoritev, na podlagi katerih v sklepnem delu izdelava tipologijo dramatizacij, in sicer dramatizacije – ilustracije, dramatizacije z izrazitejšim avtorskim pristopom ter avtonomni gledališki teksti po sodobnih slovenskih romanih.

Celotna raziskava je vpeta v kontekst razvoja slovenske in tudi evropske dramatike in gledališča ter dokazuje avtoričino široko razgledanost po strokovni literaturi ter literarni in gledališki umetnosti. Disertacija je povsem

novo, inovativno in samostojno delo, saj je prvo celovito delo s tega področja v slovenskem prostoru, ki vzpostavlja teoretski aparat in metodološki model za analizo dramatisacij, pri čemer presega klasično primerjano metodo in koncept zvestobe ter sledi najnovejšim spoznanjem različnih znanstvenih disciplin in metodološkemu pluralizmu. Raziskava zapolnjuje veliko vrzel tako znotraj literarne vede kot tudi uprizoritvenih študijev. Ker so dramatisacije izjemno priljubljene znotraj sodobnega gledališča, bodo avtorčina spoznanja v veliko pomoč tako študentom kot učiteljem, saj so ugotovitve uporabne tudi v praksi pri analizah konkretnih uprizoritev, disertacija pa je nedvomno tudi temeljno znanstveno delo za strokovnjake s področja literarne vede, gledališke režiserje, dramaturge in ne nazadnje tudi avtorje, ki se ukvarjajo s pisanjem dramatisacij.

Izr. prof. dr. Mateja Pezdirc Bartol